

KLASA: 601-02/21-01/07

UR. BROJ: 2156/01-09-01-21-1

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA OPATIJA ZA PEDAGOŠKU 2021./2022. GODINU

Rujan, 2021.

Županija: Primorsko-goranska

Grad: Opatija

Adresa: Ulica Antona Mihića 5 b, 51410 Opatija

E-mail: djecji.vrtic@djecji-vrtic-opatija.hr

WEB: www.djecji-vrtic-opatija.hr

Tel./fax: 051/271-665; 051-272-407

Matični broj: 01125346

OIB: 48948564754

Osnivač: Grad Opatija

Godina osnivanja: 1995

Ravnateljica: v. d. Aleksandra Tramontana

Objekti: Opatija, Volosko, Ičići, Veprinac, Lovran

Ustanova Dječji vrtić Opatija upisana je u Trgovački sud u Rijeci pod

registarskim brojem (MBS) 40001367

Sadržaj

1	POLAZIŠTA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA OPATIJA.....	4
2	O NAMA	5
2.1	Naša misija	5
2.2	Naša vizija	5
3	NAČELA.....	6
3.1	Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa.....	6
3.2	Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom.....	6
3.3	Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju	7
3.4	Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unaprjeđivanje prakse	7
3.5	Aktivno stjecanje znanja u poticajnom prostorno-materijalnom okruženju	8
3.6	Aktivno učenje i življjenje u poticajnom socijalnom okruženju vrtića.....	8
3.7	Uvažavanje različitosti	9
3.8	Održivi razvoj.....	9
4	VRIJEDNOSTI KOJE SE NJEGUJU U DJEČJEM VRTIĆU OPATIJA	10
5	CILJEVI I KLJUČNE KOMPETENCIJE.....	11
6	PRAĆENJE I DOKUMENTIRANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA	12
7	PROGRAMI	13
7.1	Redoviti programi	13
7.2	Programi javnih potreba	14
7.2.1	Program za djecu pripadnika talijanske nacionalne manjine	14
7.2.2	Program predškole	15
7.3	Dodatni programi	16
7.3.1	Program ranog učenja engleskog jezika	16
7.3.2	Program ranog učenja talijanskog jezika	17
7.4	Kraći specijalizirani programi ranog učenja talijanskog i engleskog jezika	18
8	PROGRAMI ZA RODITELJE.....	19
8.1	Rastimo zajedno Klub očeva.....	19
9	PROJEKTI.....	19
10	PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH DJELATNIKA VRTIĆA	20
11	OSIGURANJE KVALITETE.....	20

1 POLAZIŠTA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA OPATIJA

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje službeni je dokument propisan u Republici Hrvatskoj koji sadrži temeljne vrijednosti odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi. Dokument određuje sve bitne kurikularne sastavnice koje se trebaju odražavati na cjelokupnu organizaciju i provođenje odgojno-obrazovnog rada u svim vrtićima u RH. Dokument je utemeljen na znanstvenim i stručnim dosezima hrvatske i svjetske odgojno-obrazovne teorije i prakse ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koji uzima u obzir povijest i tradiciju hrvatskog obrazovnog identiteta.

Kurikulum Dječjeg vrtića Opatija predstavlja implementaciju Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje uzimajući u obzir specifični kontekst odnosno kulturu Vrtića kao i kulturu i tradiciju sredine u kojoj Vrtić djeluje.

Kvaliteta kurikuluma vrtića proizlazi iz njegovih kontekstualnih uvjeta, a to su kvaliteta prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja te organizacijska kultura, koji se kontinuirano promišljaju i unaprjeđuju. Kvalitetnu odgojno-obrazovnu praksu i kurikulum izgrađuju djelatnici vrtića u skladu sa svojim profesionalnim znanjem i razumijevanjem vlastite odgojno-obrazovne prakse te osobne motiviranosti za proces njezina unaprjeđivanja. Njegova kvaliteta ogleda se i u otvorenosti Vrtića prema sredini, njegovoj spremnosti na uspostavljanje suradničkih odnosa djelatnika s obiteljima djece, drugim vrtićima i ostalim relevantnim institucijama i stručnjacima te lokalnom zajednicom.

Kurikulum vrtića polazi od sljedećih dokumenata:

- Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece (1991), Zagreb: Glasnik Ministarstva prosvjete i športa 7/8
- Konvencije o pravima djeteta (2001), Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mlađeži
- Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014), MZOS RH
- Priručnika za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012), Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
- Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014), Hrvatski sabor.

Pored navedenih dokumenata, kurikulum također polazi od primjera dobre odgojno-obrazovne prakse kao i znanstvenih spoznaja u području institucijskog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koje su objedinjene u tzv. novoj paradigmi djetinjstva, tj. ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, a koju je moguće sažeti u nekoliko temeljnih postavki:

- Dijete je osobnost već od rođenja i treba ga ozbiljno shvaćati i poštovati.
- Dijete nije objekt u odgojnem procesu, već je socijalni subjekt koji participira, konstruira i, u velikoj mjeri, određuje svoj vlastiti život i razvoj.
- Djetinjstvo nije samo pripremna faza za budući život, već je životno razdoblje koje ima svoje vrijednosti i svoju kulturu.
- Djetinjstvo je proces socijalne konstrukcije, koji djeca i odrasli zajednički izgrađuju.
- Djetinjstvo je proces koji se kontekstualizira uvejk u relaciji s određenim prostorom, vremenom i kulturom (sociokonstruktivizam) te varira s obzirom na različitost uvjeta i kulture u kojima se događa. Stoga, kao što ne postoji univerzalno dijete, ne postoji ni univerzalno djetinjstvo.

2 O NAMA

Dječji vrtić Opatija je predškolska ustanova u kojoj se provodi rani i predškolski odgoj i obrazovanje djece u dobi od navršene prve godine života do polaska u osnovnu školu. Osnivač ustanove je Grad Opatija. DV Opatija djeluje na području Grada Opatije i Općine Lovran. Na području Grada Opatije rani i predškolski odgojno-obrazovni program je organiziran u četiri objekta: u vrtiću Opatija, vrtiću Volosko, vrtiću Ičići i vrtiću Volosko. Na području Općine Lovran rani i predškolski odgojno-obrazovni program organiziran je u vrtiću Lovran.

U vrtiću se provode redoviti cjelodnevni 10 satni i poludnevni 5,5 satni programi predškolskog odgoja i obrazovanja te smjenski program. U vrtiću Opatija i Lovran provodi se program za djecu pripadnike talijanske nacionalne manjine, u vrtiću Opatija program za rano učenje talijanskog jezika te u vrtiću Ičići program za rano učenje engleskog jezika. U svim vrtićima provodi se i program predškole.

Pored redovnih programa, u vrtiću se provode i kraći specijalizirani programi ranog učenja engleskog jezika u vrtićima Veprinac i Lovran te talijanskog jezika u vrtiću Lovran.

Svaki naš vrtić dio je sredine u kojoj djeluje sa svim posebnostima i obilježjima koji određuju njegove karakteristike i čine ga drugačijim u odnosu na druge objekte. Svaki od pet objekata u sastavu vrtića njeguje običaje svoga kraja koji su unatoč blizini ipak različiti s obzirom na tradicijska obilježja i mikro kulturu. Svaki se vrtić kontinuirano kroz cijelu pedagošku godinu uključuje aktivno u sva događanja kraja u kojem djeluje i na taj način njeguje svoj identitet i pripadnost kraju. U našim skupinama borave djeca različite dobi, različitog socio-ekonomskog konteksta, različite vjerske pripadnosti i nacionalnosti, a provodimo i inkluziju djece s teškoćama u razvoju. Stoga je i kod djece i odgajatelja nužno, osim osjećaja pripadnosti i ponosa na svoj zavičaj, razvijati i interkulturnle kompetencije, ospozobljavati se za život u multikulturalnom svijetu, poticati uvažavanje različitosti i tolerancije te djelatno i odgovorno sudjelovanje u demokratskom društvu. Vjerujemo kako je takve vrijednosti potrebno njegovati od najranije dobi s obzirom da se već tada razvijaju stavovi i predrasude koji su rezultat djetetova iskustva i usvajanja stavova odraslih, najviše roditelja, ali i drugih koji s djecom provode vrijeme. Budući da djeca sve više vremena provode u ustanovama, svi subjekti koji u njima borave i djeluju (djeca, odgajatelji i ostali odrasli u njoj) mogu uvelike utjecati na usvajanje stavova i uvažavanje različitosti. Uvažavanje različitosti uključuje odgoj za empatiju, odgoj za solidarnost, odgoj za priznavanje i poštivanje različitosti, poticanje razvoja interkulturne osjetljivosti te svijesti o sebi i drugima.

2.1 Naša misija

Naš vrtić je mjesto u kojem rad temeljimo na suvremenoj humanističkoj razvojnoj konцепцијi. Usmjereni smo na razvoj cjelokupne ličnosti, uvažavajući dječja prava, individualne potrebe i interes djece, njegujući podržavajuće uvjete za razvoj potencijala svakog djeteta, kulturu i posebnost obitelji te sredine u kojoj djelujemo. Ističući značaj uloge obitelji pružamo podršku te na taj način nastojimo pridonijeti i razvoju roditeljskih kompetencija. Jednako tako brinemo o razvoju i podizanju profesionalnih kompetencija svih odgojno-obrazovnih djelatnika. Otvoreni smo za suradničke odnose s drugim vrtićima, povezivanju djelatnika sa sustručnjacima i svim važnim tijelima lokalne zajednice u kojoj vrtić djeluje.

2.2 Naša vizija

Vrtić kao mjesto zajedničkog življenja djece i odraslih u poticajnom prostorno-materijalnom okruženju i socijalnom ozračju u kojem se svako dijete osjeća ugodno i uvaženo.

3 NAČELA

3.1 Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa

Osiguravanje uvjeta za ostvarivanje visoke razine fleksibilnosti odgojno-obrazovnog procesa omogućuje prilagodljivost konkretnim mogućnostima, potrebama i interesima djece i odraslih u ustanovi, kao i uvjetima i kulturi sredine u kojoj ustanova djeluje. Fleksibilnost odražava kvalitetu našeg sustava odnosno rada. Temeljna pretpostavka za uspješno ostvarivanje ovog načela u vrtiću je fleksibilnost svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa, a posebice stručnih djelatnika angažiranih i odgovornih za razinu kvalitete ustanove u cjelini. Prihvaćanjem i primjenom ovog načela omogućuje se razvoj vrtića u smjeru kvalitetne zajednice koja uči u kojoj se prihvataju i stvaraju uvjeti za uspješno zadovoljavanje potreba pojedinca, poštovanje njihovih prava i razvoj njihovih potencijala osobnim tempom. Također se osiguravaju nužni uvjeti za primjerenog odgovaranje na aktualne potrebe roditelja kao partnera u odgojno-obrazovnom procesu. Primjena načela fleksibilnosti također omogućuje cjelovito učenje djece i odraslih, i to aktivnim propitivanjem prethodno izgrađenih koncepata i kontinuiranim izgrađivanjem novih.

Načelo fleksibilnosti ostvaruje se tako da se:

- omogućuje poštivanje prava svakog pojedinca u ustanovi,
- teži smanjenu postavljanja nepotrebnih striktnih shema (vremenskih, prostornih, organizacijskih i sl.),
- osigurava zadovoljenje specifičnih potreba, osobnih ritmova i individualno različitih strategija učenja djece.

3.2 Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom

Obitelj i vrtić su dva temeljna sustava u kojem se dijete rane i predškolske dobi razvija i raste, zadovoljava svoje osnovne potrebe, stječe prve spoznaje o sebi i svijetu oko sebe, uči o komunikaciji i odnosima, suživotu, zajedništvu, toleranciji, razvija svoje potencijale i stječe spoznaje i vještine potrebne za čitav život. Kako bi se osigurali optimalni uvjeti cjelovitog razvoja djeteta, nastoji se osigurati izravnu, kvalitetnu i podržavajuću komunikaciju među njima kako bi informacije o djetetu mogle nesmetano i dvosmjerno cirkulirati.

Roditelje tj. skrbnike prihvata se i poštije kao ravnopravne članove vrtića – partnere, koji ustanovu obogaćuju svojim individualnim posebnostima te svojom vlastitom kulturom i time pridonose kvaliteti ustanove u cjelini. Potiče se otvorena, podržavajuća i ravnopravna komunikacija roditelja/skrbnika djeteta, odgojitelja i ostalog osoblja ustanove kako bi se primjerenog moglo odgovoriti na individualne i razvojne potrebe djeteta te osigurati potporu njegovu cjelovitom razvoju.

Djelatnici se senzibiliziraju za izazove suvremenog roditeljstva, prepoznavanje i odgovaranje na specifične potrebe roditelja/skrbnika djece. Roditelji/skrbnici i ostali članovi obitelji uključuju se u zajedničko donošenje odluka važnih za razvoj, učenje i socijalni život djeteta u grupi odnosno vrtiću.

Roditelji su partneri u vrtiću-zajednici koja uči te zagovornici i promotori odgojno-obrazovnog procesa i posrednici prema lokalnoj zajednici. Senzibiliziranje lokalne zajednice, ali i šire društvene zajednice za potrebe ustanove, zajednička je zadaća zaposlenika ustanove i roditelja.

Pretpostavke za građenje i održavanje suradničkih/partnerskih odnosa su poštovanje, prihvaćanje različitosti, ohrabrvanje, podržavanje, aktivno slušanje i ostala ponašanja koja omogućavaju reciprocitet u razmjeni informacija vezanih uz dijete te primjerenog i usklađeno odgojno-obrazovno djelovanje prema djetetu (roditelja, odgajatelja), a sve s ciljem djetetove dugoročne dobropitosti.

Partnerstvo s roditeljima i širom zajednicom ostvaruje se na način da se:

- roditeljima/skrbnicima nude različiti programi i aktivnosti za dijete u skladu s potrebama obitelji,
- roditeljima/skrbnicima djece omogućuje boravak i provođenje vremena sa svojom djecom u odgojnim skupinama (tijekom perioda prilagodbe i tijekom godine), sudjelovanje u različitim aktivnostima u i izvan vrtića, upoznavanje djece u kontekstu koji se razlikuje od onog obiteljskog, praćenje i sudjelovanje u neposrednom odgojno-obrazovnom procesu,
- nudi fleksibilna organizacija prihvata djeteta,
- prilagođava dnevni ritam (radno vrijeme, prehrana, dnevni odmor) i sl. potrebama djece i obitelji,
- pruža podrška u ostvarivanju roditeljstva u najboljem interesu djeteta (kroz radionice, programe za roditelje, individualnu podršku, savjetovanje)
- zagovaraju prava i potrebe djeteta u zajednici,
- podržava i olakšava pronalaženje potrebnih informacija, resursa i službi koje mogu pospješiti razvoj djeteta.

3.3 Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju

Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju iznimno je važna zadaća jer stvara polazište i osigurava uvjete za zadovoljavanje jednog od temeljnih prava djeteta – pravo na odgoj i obrazovanje.

Kako bismo osigurali prepostavke za nesmetanu i što „prirodniju“ prohodnost/kontinuitet u odgoju i obrazovanju potičemo:

- suradnju vrtića i osnovnih škola koje djeluju u lokalnoj sredini,
- suradnjom vrtića i lokalne samouprave vezano uz osiguravanje uvjeta za boravak djece u vrtiću,
- promišljanje i unaprjeđivanje uvjeta za kvalitetan odgojno-obrazovni kontinuitet.

Krajnji cilj kvalitetne suradnje svih podsustava jest njihova spremnost i pripremljenost za primjereni prihvat djeteta i postizanje kontinuiteta njegova razvoja, odgoja i učenja.

3.4 Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unaprjeđivanje prakse

Kvalitetne uvjete življena, učenja i odgoja u vrtiću ne čine izdvojeni sadržaji učenja i izolirane pedagoške intervencije već cjelokupno okruženje i kontekst vrtića u kojem vrlo važnu ulogu imaju odgajatelji i stručni suradnici. Kako bi ovi praktičari mogli mijenjati i unaprjeđivati odgojno-obrazovnu praksu moraju je dobro razumjeti i biti spremni razvijati istraživačke i refleksivne vještine.

Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unaprjeđivanje prakse vrtić osnažuje kroz:

- kontinuirano istraživanje i unaprjeđivanje kvalitete odgojno-obrazovnog procesa,
- kontinuirano stručno usavršavanje,
- osposobljavanje odgajatelja i drugih stručnih djelatnika vrtića za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse u smjeru razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma okupljanjem,
- povezivanje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa koji su spremni učiti, istraživati i mijenjati odgojnu i obrazovnu praksu i dijele to iskustvo s drugima, posebice sustručnjacima i roditeljima u profesionalne zajednice koje uče.

3.5 Aktivno stjecanje znanja u poticajnom prostorno-materijalnom okruženju

Kreiranje poticajnog prostorno-materijalnog okruženja u vrtiću predstavlja temelj stvaranja kvalitetne odgojno-obrazovne prakse, a time i stvaranja uvjeta za aktivno stjecanje znanja svakog djeteta. Budući da djeca uče aktivno - istražujući i čineći te surađujući s drugom djecom i odraslima važno je osigurati kvalitetno prostorno-materijalno okruženje. Upravo stoga, u vrtiću je potrebno voditi računa o bogatom, raznovrsnom i poticajnom okruženju kao i socijalnim interakcijama djece i odraslih.

Prilikom kreiranja prostorno-materijalnog okruženja vrtića potrebno je voditi se prirodnom dječjem učenju kao integrirane tj. holističke te u skladu s time različite odgojno-obrazovne aktivnosti ne dijeliti prema područjima koja pripadaju određenim metodikama ili predmetnim područjima.

Kvalitetno i poticajno prostorno-materijalno okruženje vrtića u kojem djeca stječu svoja znanja u interakciji s drugom djecom i odraslima u vrtiću se kreira:

- promatranjem individualnih potreba, interesa i mogućnosti svakog djeteta što predstavlja temelj za mijenjanje i obogaćivanje prostorno-materijalnog okruženja,
- ponudom bogatih i raznovrsnih poticaja koji dijete potiču na otkrivanje i rješavanje problema, omogućuju postavljanje hipoteza, istraživanje, eksperimentiranje, konstruiranje znanja i razumijevanja,
- ponudom materijala na različitim razvojnim razinama,
- stalnom dostupnošću poticaja kako bi se promovirala neovisnost i samostalnost djece
- promišljanjem i stvaranjem prostorno-materijalnih uvjeta koji potiču djecu na međusobne interakcije i usmjereni su promoviranju susreta, komunikacije i interakcija te suradničko učenje djece,
- stvaranje prostorno-materijalnih uvjeta koji potiču samoinicirane i samoorganizirane aktivnosti djece čime se djeci daje mogućnost upravljanja procesom vlastitog učenja i preuzimanja odgovornosti za njega,
- oblikovanje okruženja koje u što većoj mjeri nalikuje obiteljskom te pruža osjećaj pripadanja i dobrodošlice na način da odražava različita obilježja sve djece i njihovih obitelji,
- organiziranje prostora po centrima s obzirom da takav način strukture prostora omogućuje manja grupiranja djece te sugerira druženja u manjim skupinama čime se izbjegavaju potencijalna nepoželjna ponašanja.

Poticajnim okruženjem u vrtiću svakom djetetu omogućujemo izbor onih materijala i aktivnosti koje njemu odgovaraju te za koje ima najviše interesa, sklonosti i sposobnosti. Posebna pažnja posvećuje se organizaciji poticaja te različitim oblicima dokumentiranja.

3.6 Aktivno učenje i življenje u poticajnom socijalnom okruženju vrtića

Socijalno okruženje vrtića temelji se na demokratičnim osnovama, što uključuje međusobno poštovanje i ostvarivanje recipročne komunikacije svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Takav oblik zajedničkog življenja vodi autonomiji i emancipaciji djece, odgajatelja i ostalih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa. On omogućuje i preuzimanje osobne i zajedničke odgovornosti svih subjekata za sam tijek ali i za krajnji ishod institucijskog odgoja i obrazovanja, a to je sretno, kompetentno i samopouzdano dijete, osposobljeno za preuzimanje inicijative, zauzimanje za sebe i odgovorno ponašanje prema sebi i drugima.

Kvaliteta i intenzitet međusobnih odnosa djece i odraslih, kao i odraslih međusobno, predstavljaju nezaobilazne preduvjete kvalitete odgojno-obrazovnog procesa te je važno suradničke i partnerske odnose postići na svim socijalnim razinama vrtića.

Poticajno socijalno okruženje u vrtiću se osigurava:

- uspostavljanjem partnerskog odnosa odraslih s djecom, njihovo zajedničko suodlučivanje o pitanjima koja se odnose na njihovo življenje, odgoj i učenje u vrtiću,
- poticanjem suradnje odgajatelja međusobno te odgajatelja s drugim stručnim djelatnicima vrtića,
- poticanjem suradnje odgajatelja i stručnih suradnika iz različitih predškolskih ustanova, međusobnom razmjenom ideja, znanja i iskustava,
- poticanjem interakcije i suradnje djece različitih mogućnosti, sposobnosti kao i različitih kronoloških dobi,
- osmišljavanjem i provođenjem aktivnosti koje potiču na međusobno raspravljanje, pregovaranje i dogovaranje, suradničko učenje djece,
- vodeći računa o kvaliteti govorno-komunikacijskog konteksta budući da djeca jezik (materinski i strani) uče aktivnim sudjelovanjem u bogatom jezično-komunikacijskom okruženju,
- cijeneći i afirmirajući posebnosti svakog djeteta te prihvatajući njegov specifični doprinos zajedničkom učenju i razvoju,
- potičući i stvarajući okruženje i cjelokupni odgojno-obrazovni pristup odgajatelja djeci koji njeguje raspravu i međusobnu razmjenu ideja i znanja, isprobavanje i korigiranje postojećih (vlastitih) teorija i razumijevanja te kontinuirano izgrađivanje novih, i to u socijalnoj interakciji s drugom djecom i uz neizravnu potporu odraslih.

3.7 Uvažavanje različitosti

Vrtić je sustav međusobno prepletenih i recipročnih odnosa različitih socijalnih subjekata koji se poštuju i podržavaju. Njegovanjem vrijednosti kao što su jednakost i međusobno uvažavanje neovisno o kronološkoj dobi, razvojnim mogućnostima i posebnim potrebama, tradicijskim, vjerskim, kulturnim i rasnim razlikama, djeci se omogućuje zadovoljavanje različitih potreba, ostvarivanje vlastitih potencijala u skladu s mogućnostima, razvoj gradanskih kompetencija, učenje temeljnih prava.

Načelo različitosti ostvaruje se kroz:

- uvažavanje osobitosti kulture, dijalekta, tradicijskih obilježja zajednice u kojoj vrtić djeluje,
- uvažavanje različitosti obitelji iz koje dijete dolazi, njihovih specifičnih obilježja i obiteljskih kultura,
- upoznavanje i uvažavanje drugih kultura, naroda u neposrednom odgojno-obrazovnom radu
- prihvatanje djece s teškoćama u razvoju koji se odgajaju i obrazuju zajedno sa svojim vršnjacima,
- odgoj za prihvatanje i poštivanje različitosti, odgoj za solidarnost, odgoj za empatiju, odgoj za međukulturalnu suradnju.

3.8 Održivi razvoj

Jedna od bitnih zadaća odgojno-obrazovnog rada u vrtiću je i odgoj za održivi razvoj, odnosno razvoj svijest o važnosti održivog razvoja od najranije dobi. Održivi razvoj način je života te je kod djece vrlo važno razvijati i njegovati ekološki prihvatljiva ponašanja, pozitivne stavove i ponašanja prema okolišu, omogućiti stjecanje znanja i iskustva o prirodnom okruženju, razvijati svijest i stjecati znanja o važnosti racionalnog korištenja prirodnih resursa, razvijati svijest o zaštiti biljnog i životinjskog svijeta, svijest o zdravoj prehrani te zdravom načinu življenja općenito.

U vrtiću se kroz sve segmente odgojno-obrazovnog rada s djecom primjenjuju temeljna načela odgoja i obrazovanja za održivi razvoj. S ciljem poticanja razvoja svijesti o održivom razvoju i brizi za okoliš,

u vrtiću se kontinuirano organiziraju ekološke aktivnosti samostalno ili u suradnji s lokalnom ekološkom udrugom i inicijativama.

4 VRIJEDNOSTI KOJE SE NJEGUJU U DJEČJEM VRTIĆU OPATIJA

Vrijednosti predstavljaju stalni orijentir za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva i okosnicu odgojno-obrazovnog sustava od rane i predškolske dobi djeteta do završetka njegova školovanja. Vrijednosti nam pomažu odgojno-obrazovno djelovanje usmjeravati prema osiguravanju individualne i društvene dobrobiti.

Odgoj i obrazovanje trebali bi biti utemeljeni na vrijednostima koje unaprjeđuju intelektualni, društveni, moralni, duhovni i motorički razvoj djece, a to su:

- **Znanje**

U vrtiću dijete stječe znanje aktivno, oslanjajući se na svoj urođeni istraživački i otkrivački potencijal. Ono se razvija u poticajnom socijalnom i fizičkom okruženju vrtića, u interakciji s materijalima i drugom djecom te uz neizravnu potporu odgajatelja. Posebno je važno osigurati radost otkrivanja u učenja koje se najviše oslanja na igru i druge djetetu zanimljive aktivnosti. Vrtić treba omogućiti djetetu da sebe percipira kao kompetentnog i uspješnog učenika te razvija različite strategije učenja.

- **Kreativnost**

Kreativnost predstavlja osnovu razvoja djeteta u inicijativnu i inovativnu osobu koja je u stanju prepoznati, inicirati i oblikovati različite kreativne aktivnosti i pronalaziti originalne pristupe rješavanju različitih problema. Kako bi se to ostvarilo potrebno je prihvatiti prirodnu kreativnost djeteta, koju treba njegovati, poticati i razvijati različitim oblicima izražavanja i stvaranja.

- **Identitet**

Odgoj i obrazovanje pridonose izgradnji osobnog te kulturnog i nacionalnog identiteta djeteta. Doba globalizacije u kojem živimo obilježavaju susreti različitih kultura, svjetonazora i religija te kao takvo zahtijeva odgoj i obrazovanje koje djetetu omogućuje da oblikuje identitet „građanina svijeta“, a da pritom sačuva svoj nacionalni identitet.

Rani i predškolski odgoj i obrazovanje potiču razvoja osobnog identiteta te osnažuju dijete da bude dosljedno sebi, razvija samopoštovanje, stvara pozitivnu sliku o sebi te izgrađuje osjećaj sigurnosti pri susretu s novim ljudima i iskustvima.

Sva djeca imaju pravo na odgoj i obrazovanje koje prihvaca i podržava različitost identiteta svakog djeteta i njegove obitelji. To podrazumijeva odstupanje od stereotipa i predrasuda bilo koje vrste te prihvaćanje individualnih posebnosti svakog djeteta i osiguranje individualnog pristupa svakom djetetu.

- **Odgovornost**

Odgoj i obrazovanje trebaju poticati aktivno sudjelovanje djece u društvenom životu i promicati njihovu odgovornost prema općem društvenom dobru, prirodi te prema sebi samima i drugima. Odgovorno ponašanje prepostavlja smislen i savjestan odnos između osobne slobode i odgovornosti djeteta. Vrtić djeci treba omogućiti slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera za aktivnosti, prostora i načina oblikovanja aktivnosti te ih poticati da za svoje izbore uče preuzimati odgovornost. Također, djecu treba poticati i sustavno ospozobljavati na samoprocjenu vlastitog djelovanja, mišljenja, učenja, komunikacije s drugima, kao osnovne alatke razvoja odgovornosti.

- **Autonomija**

Autonomija se ostvaruje odgojno-obrazovnim procesom koji je usmjeren razvoju samostalnog mišljenja, odlučivanja i djelovanja djeteta. Ostvaruje se poticanjem inicijativnosti i samoorganizacije djeteta u oblikovanju vlastitih aktivnosti. Dijete se potiče na donošenje odluka i vršenje izbora, ostvarenje vlastitih prava te iznošenje i zastupanje vlastitog mišljenja. Razvoj osobne autonomije i emancipacije djeteta događa se u primjerenom fizičkom i socijalnom kontekstu vrtića, usmjereno na stvaranje i održavanje prihvatanja i recipročnih odnosa.

- **Humanizam i tolerancija**

Humanizam i tolerancija podrazumijevaju prihvatanje i poštovanje živog bića i njegova dostojanstva te ostvarivanje pravednosti kao životnog načela. Ona uključuje visoku razinu osjetljivosti odraslih osoba za djecu i razvoj osjetljivosti djece za druge iz svojeg okruženja. Humanizam i toleranciju u odgoju i obrazovanju ostvarujemo razvojem senzibiliteta djece za potrebe drugih, prihvatanje drugih i shvaćanjem međusobne povezanosti s njima. U vrtiću djeca uče prepoznati i prihvatiti svoje i tuđe potrebe, poštovati različitosti i graditi skrbne odnose s drugima te zajedno organizirati aktivnosti koje mogu moralno, materijalno i duhovno podizati kvalitetu života cijele grupe tj. zajednice. Stoga je u vrtiću potrebno napustiti unificirane, jedinstvene standarde za svu djecu u korist poštovanja i prihvatanja različitosti djece. Vrtić omogućuje afirmaciju ideje ostvarivanja jednakih prava za sve.

5 CILJEVI I KLJUČNE KOMPETENCIJE

U Dječjem vrtiću Opatija odgojno-obrazovni rad usmjeren je prema osiguranju osobne, emocionalne, tjelesne, obrazovne i socijalne dobrobiti djeteta. Osiguranje dobrobiti je multidimenzionalni, interaktivni, dinamični i kontekstualni proces kojim se integrira zdravo i uspješno individualno funkcioniranje te pozitivni socijalni odnosi u kvalitetnom okruženju vrtića. Osiguravanje dobrobiti za dijete podrazumijeva usmjerenu planiranju odgojno-obrazovnog procesa na dijete i njegovu dobrobit. Razumijevanje dobrobiti i njezinih dimenzija proizlazi iz znanja i očekivanja odgajatelja te njegovih shvaćanja djeteta, djetinjstva, socijalizacije, odgoja i obrazovanja, što znači da je psihološki, pedagoški i didaktički utemeljeno. Planiranje odgojno-obrazovnog procesa usmjereno je na promišljanje dobrobiti i načine na koji se ona može ostvariti, a ne na parcijalne ciljeve, tj. područja i sadržaje učenja, nezavisno od individualnih značajki svakog djeteta.

Važan cilj odgojno-obrazovnog procesa je cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj njihovih kompetencija:

- komunikacija na materinskom jeziku
- komunikacija na stranim jezicima
- matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovju
- digitalna kompetencija
- učiti kako učiti
- socijalna i građanska kompetencija
- inicijativnost i poduzetnost
- kulturna svijest i izražavanje.

Za postizanje ovog cilja odgojno-obrazovni treba odražavati sljedeća načela:

- dijete je potrebno shvaćati kao cjelovito biće te prihvati integriranu prirodu njegova učenje u organizaciji odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću,
- različiti segmenti odgojno obrazovnog procesa integrirani su u cjelinu,
- kompetencije djece su razvojne, ne statične, pa se njihov razvoj potiče i kontinuirano prati,

- kompetencije djece procjenjuju se cjelovito, a ne izdvojeno iz konteksta cjeline ostalih (uspješnost djeteta u obavljanju određenih aktivnosti određuje splet više različitih kompetencija),
- kompetencije se potiču i promatralju u kontekstu razvojnih mogućnosti svakog djeteta posebno, a ne njegove kronološke dobi.

Posebna pažnja posvećuje se kompetencijama koje u ranoj dobi predstavljaju okosnicu razvoja svih ostalih, a osobito razvoju samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi.

6 PRAĆENJE I DOKUMENTIRANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA

U planiranju odgojno-obrazovnog rada vrlo značajna uloga pripada pažljivom praćenju, promatranju i razumijevanju djece, kao i dokumentiranju njihovih aktivnosti. Dokumentiranje i zajedničko interpretiranje aktivnosti djece predstavlja podlogu za pripremu okruženja, primjernih odgojno-obrazovnih intervencija odgajatelja i usklađivanje njegova rada s individualnim različitostima djece (različitim interesima, mogućnostima, potrebama, predznanjem, stilovima učenja).

Dokumentiranje podrazumijeva sustavno prikupljanje dokumentacije koja omogućuje promatranje i bolje razumijevanje akcija djeteta, a time i osiguranje kvalitetnije i primjerene potpore njegovu razvoju. Dokumentiranje pomaže odgajateljima u promišljanju i planiranju mogućih smjerova daljnog razvoja kurikuluma, poštujući prvenstveno smjer interesa i potreba djeteta. Ona pridonosi kreiranju kulture uključenosti i dijaloga između svih sudionika u vrtiću. Dokumentiranje ima važnu ulogu u evidentiranju postignuća odgojno-obrazovnog rada dječjeg vrtića s ciljem istraživanja, praćenja, vrednovanja i unaprjeđivanja odgojno-obrazovnog procesa.

Dokumentacija nadalje pomaže djetetu da svoju zamisao ili pretpostavku lakše iskommunicira drugoj djeci, da zajednički s drugom djecom svoje zamisli nadograđuje, mijenja i postepeno dolazi do novih spoznaja.

Dokumentacija omogućava i roditeljima da saznaju što se, kako i zašto radilo u vrtiću. Dakle, ne samo rezultat već i proces i vrijednost nastajanja dječjeg rada što je obično nevidljivo.

Oblici dokumentiranja koji se koriste u odgojno-obrazovnom radu odnose se na dokumentiranje aktivnosti djece te na dokumentiranje aktivnosti odgajatelja. Oblici dokumentiranja djece su individualni i zajednički uradci djece (likovni radovi, pisani uradci, verbalni izričaji, izričaji glazbom, pokretom, dramski izričaji), samorefleksije djece (audio snimke, foto i video snimke, plakati, panoi), narativni oblici (bilješke za odgajatelje i druge stručne suradnike, djecu, roditelje, profesionalnu zajednicu učenja, izložbe i prezentacije), opservacije postignuća djece (liste i opisi praćenja postignuća, anegdotske bilješke, foto i video zapisi). Dokumentiranje aktivnosti odgajatelja odnose se na samorefleksije i zajedničke refleksije odgajatelja i drugih stručnih djelatnika u vrtiću o kvaliteti odgojno-obrazovnih intervencija u aktivnostima djece, kvaliteti različitih aspekata te cjeline odgojno obrazovnog procesa, kvaliteti suradnje s roditeljima, članovima stručnog tima i drugim čimbenicima. Dokumentiranje aktivnosti odgojitelja uključuje i snimke razgovora, foto i video snimke, anegdotske bilješke.

7 PROGRAMI

Programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja polaze od stvarnih potreba djeteta kao cjelovite i dinamične osobnosti koja se nalazi u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženjem što čini bitan čimbenik djetetova razvoja. U funkcionalnom smislu cilj je redovitih programa razvijanje aktualnih i potencijalnih sposobnosti djeteta dok je cilj ostalih programa (programa predškole i kraćih specijaliziranih programa) razvoj pojedinih djetetovih sposobnosti.

7.1 Redoviti programi

Redoviti 10-satni i 5,5-satni program provodi se u svim objektima i svim odgojnim skupina našeg vrtića u skladu sa Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 94/2013.), Državnim pedagoškim standardom (NN 63/2008) te Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

U objektu Opatija organiziran je rad u jednoj odgojno-obrazovnoj smjenskoj skupini kojom je roditeljima koji rade u smjenama omogućeno da svoju djeca u vrtić mogu dovoditi u skladu s potrebama njihova posla. Odgojno-obrazovni rad u ovoj skupini je organiziran od 6,00 do 21,00 sat (s mogućnošću najdužeg boravka djece u vrtiću do 10,00 sati dnevno).

Odgojno-obrazovni rad u našem vrtiću temelji se na humanističko-razvojnem pristupu koji podrazumijeva poticanje cjelovitog razvoja osobnosti djeteta, stvaranje prostorno-materijalnog, organizacijskog i vremenskog okruženja koje će zadovoljavati potrebe, interes i mogućnosti svakog djeteta, stvaranje uvjeta koji omogućuju kvalitetan partnerski odnos s roditeljima, uvažavanje i prihvatanje različitosti te kontinuirano stručno usavršavanje odgajatelja kao preduvjet ostvarenja kvalitetne odgojno-obrazovne prakse.

Cilj programa

Pored stvaranja uvjeta za poticanje cjelovitog razvoja djece kroz igru i različite aktivnosti zadovoljavaju se i potrebe roditelja za smještajem djece u jedan od ponuđenih programa.

Obilježja programa

- Odgojne skupine 5,5-satnog programa te većina skupina 10-satnog programa u našem vrtiću organizirane su kao heterogene što omogućava poticajnu socijalnu interakciju djece različite dobi.
- Odgojne skupine u vrtićima Ičići, Volosko i Veprinac organizirane su kao heterogene, a boravak djece ovisno o potrebama roditelja može biti 5,5-satni ili 10-satni
- Okruženja vrtića (unutarnja i vanjska) organizirana su na način koji omogućava djetetu razvoj svih potencijala
- Suradnja odgojnih skupina na razini objekta povodom obilježavanja značajnih datuma i praznika te zajednički osmišljenih aktivnosti
- Suradnja odgojnih skupina s osnovnom školom u vrtićima Ičići i Veprinac
- Njegovanje posebnosti svake odgojne skupine i svakog objekta
- Njegovanje pripadnosti kraju

Nositelji programa

Redovite 5,5 i 10-satne programe provode odgajatelji koji imaju propisanu spremu za rad s djecom rane i predškolske dobi.

Namjena i vremenik programa

10-satni program namijenjen je djeci u dobi od prve godine do polaska u osnovnu školu dok je 5,5-satni program namijenjen djeci u dobi od tri godine do polaska u školu. Pedagoška 2021./2022. godina u vrtićima Opatija, Lovran i Volosko započinje 01. rujna 2021. i traje do 31. kolovoza 2022., a u vrtićima Ičići i Veprinac započinje 01. rujna 2021. godine i traje do 30. lipnja 2022. godine. Organizacija u svim vrtićima postavlja se sukladno potrebama roditelja.

Ljetni rad tijekom mjeseca srpnja i kolovoza, nakon zatvaranja područnih vrtića (Ičići i Veprinac) organizira se za manji broj djece u vrtićima Opatija i Lovran.

Način vrednovanja programa

- Kroz dnevne, tjedne i tromjesečne valorizacije
- Praćenjem bitnih zadaća iz Godišnjeg plana i programa rada vrtića za 2021./2022. pedagošku godinu
- Putem evaluacijskog upitnika za roditelje
- Kroz mjesečne dogovore s odgajateljima

Organizacija rada redovitog programa našeg vrtića razrađena je u Godišnjem planu i programu rada vrtića za 2021./2022. pedagošku godinu.

7.2 Programi javnih potreba

7.2.1 Program za djecu pripadnika talijanske nacionalne manjine

Program za djecu pripadnika talijanske nacionalne manjine provodi se u dvije odgojne skupine i to u vrtiću Opatija i u vrtiću Lovran u skladu sa Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina (NN 51/00).

Cilj programa

Osmišljavanjem poticajnog okruženja stvoriti uvjete u kojima će djeca na talijanskom jeziku uz specifične sadržaje kulturne baštine talijanske nacionalne manjine razviti svoje potencijale uz zadovoljavanje aktualnih interesa i potreba.

Obilježja programa

- Provođenje odgojno-obrazovnog rada u kombiniranom 5,5-satnom i 10-satnom programu u 2 odgojne skupine (jednoj u vrtiću Lovran i jednoj u vrtiću Opatija)
- Organizacija poticajnog okruženja (unutarnjeg i vanjskog) na način koji omogućava djetetu na talijanskom jeziku uz specifične sadržaje razvoj svih potencijala
- Suradnja odgojnih skupina na razini objekta povodom obilježavanja nekih datuma i praznika
- Suradnja s drugim predškolskim ustanovama koje provode program za djecu pripadnike talijanske nacionalne manjine
- Njegovanje posebnosti odgojne skupine
- Usvajanje talijanskog jezika kroz igru
- Upoznavanje kulturne baštine talijanske nacionalne manjine
- Njegovanje pripadnosti kraju

Nositelji programa

Program u trajanju od 5,5 i 10 sati za djecu pripadnika talijanske nacionalne manjine provode odgajatelji koji imaju propisanu spremu Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Namjena i vremenik programa

Program u trajanju od 5,5 i 10 sati namijenjen je djeci pripadnika talijanske nacionalne manjine ili djeci koja se žele uključiti u rad ove skupine u dobi od 3 godine do polaska u školu. Trajanje ovog programa u pedagoškoj 2021./2022. godini u vrtićima Opatija i Lovran započinje 01. rujna 2021. i traje do 30. lipnja 2022. godine.

Način vrednovanja programa

- Kroz dnevne, tjedne i tromjesečne valorizacije
- Praćenjem bitnih zadaća iz Godišnjeg plana i programa rada vrtića za 2021/2022. pedagošku godinu
- Putem evaluacijskog upitnika za roditelje
- Kroz mjesecne dogovore s odgajateljima
- Putem suradnje s Agencijom za odgoj i obrazovanje

7.2.2 Program predškole

Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi (čl. 15.a, stavak 5) utvrđeno je da se u dječjem vrtiću ostvaruju programi predškole. Program predškole je obvezni program odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Program predškole u našem vrtiću provodi se u svim odgojnim skupinama u kojima su uključena djeca u godini prije polaska u školu.

Cilj programa

Cilj programa predškole je osigurati uvjete koji će djeci omogućiti razvijanje i unaprjeđivanje vještina, navika i kompetencija te stjecanje spoznaja i zadovoljavanje interesa koji će im pomoći u prilagodbi na nove uvjete života, rasta i razvoja koje ga očekuju u školskom okruženju.

Obilježja programa

Program predškole usmjeren je na:

- razvoj samostalnosti djeteta
- socio-emocionalni razvoj
- spoznajni razvoj
- razvoj komunikacije (verbalne, likovne, glazbene)
- tjelesni razvoj

Nositelji programa

Program predškole provodit će odgajatelji i stručni suradnici koji imaju propisanu spremu za rad s djecom rane i predškolske dobi.

Namjena i vremenik programa

Program predškole namijenjen je djeci školskim obveznicima koji su uključeni u vrtić i djeci koja to nisu.

U Dječjem vrtiću Opatija Program predškole provodit će se kontinuirano od 01. 10. do 31. 05. tekuće pedagoške godine, a tim će programom biti obuhvaćeni svi školski obveznici koji pohađaju redovni odgojno-obrazovni program.

Djeca koja nisu uključena u redovni odgojno-obrazovni program, bit će uključena u program predškole u trajanju od 250 sati nakon objavljenog javnog poziva.

Način vrednovanja programa

- Praćenjem i provedbom bitnih zadaća iz programa predškole
- Kroz dnevne, tjedne i mjesecne valorizacije
- Temeljem snimki i foto dokumentacije
- Provedbom upitnika za odgajatelje

Organizacija rada ovog programa razrađena je u programu rada predškole za koji je vrtić ishodovao suglasnost za provođenje od MZO.

7.3 Dodatni programi

7.3.1 Program ranog učenja engleskog jezika

Program ranog učenja engleskog jezika provodi se u jednoj odgojnoj skupini u vrtiću Ičići prema posebno izrađenom programu za koji je dobivena suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Cilj programa

Osmišljavanjem poticajnog okruženja stvoriti uvjete u kojima će djeca na engleskom jeziku uz specifične sadržaje razviti svoje potencijale uz zadovoljavanje aktualnih interesa i potreba.

Obilježja programa

- Provođenje odgojno-obrazovnog rada u okviru 5,5-satnog programa na engleskom jeziku u jednoj odgojnoj skupini u vrtiću Ičići
- Organizacija poticajnog okruženja (unutarnjeg i vanjskog) na način koji potiče dijete na učenje engleskog jezika
- Suradnja s odgojnom skupinom redovitog programa povodom obilježavanja nekih datuma i praznika
- Suradnja s drugim predškolskim ustanovama koje provode program ranog učenja engleskog jezika
- Njegovanje posebnosti odgojne skupine
- Usvajanje engleskog jezika kroz igru i primjerene zabavne aktivnosti
- Njegovanje pripadnosti kraju

Nositelji programa

Program ranog učenja engleskog jezika provodit će odgajatelj koji ima dodatno obrazovanje iz engleskog jezika sukladno Pravilniku o vrsti i stupnju stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjem vrtiću (NN 133/97).

Namjena i vremenik programa

Program ranog učenja engleskog jezika namijenjen je djeci u dobi od 3 godine do polaska u osnovnu školu. Program ranog učenja engleskog jezika u pedagoškoj 2021./2022. godini započinje 01. rujna 2021. i traje do 30. lipnja 2022. godine.

Način vrednovanja programa

- Kroz dnevne, tjedne i tromjesečne valorizacije
- Praćenjem bitnih zadaća iz Godišnjeg plana i programa rada vrtića za 2021./2022. pedagošku godinu
- Putem evaluacijskog upitnika za roditelje
- Kroz mjesecne dogovore s odgajateljima
- Putem suradnje s Agencijom za odgoj i obrazovanje – savjetnicom za područje engleskog jezika

7.3.2 Program ranog učenja talijanskog jezika

Program ranog učenja talijanskog jezika provodi se u jednoj odgojnoj skupini u vrtiću Opatija prema posebno izrađenom programu koji je u postupku verifikacije.

Cilj programa

Osmišljavanjem poticajnog okruženja stvoriti uvjete u kojima će djeca na talijanskom jeziku uz specifične sadržaje razviti svoje potencijale uz zadovoljavanje aktualnih interesa i potreba.

Obilježja programa

- Provođenje odgojno-obrazovnog rada u okviru 5,5-satnog programa na talijanskom jeziku u jednoj odgojnoj skupini u vrtiću Opatija
- Organizacija poticajnog okruženja (unutarnjeg i vanjskog) na način koji potiče dijete na učenje talijanskog jezika
- Suradnja s odgojnom skupinom za djecu pripadnika talijanske nacionalne manjine u provođenju zajedničkih aktivnosti
- Suradnja s odgojnim skupinama redovitog programa povodom obilježavanja nekih datuma i praznika
- Suradnja s drugim predškolskim ustanovama koje provode program ranog učenja talijanskog jezika
- Njegovanje posebnosti odgojne skupine
- Usvajanje talijanskog jezika kroz igru i primjerene zabavne aktivnosti
- Njegovanje pripadnosti kraju

Nositelji programa

Program ranog učenja talijanskog jezika provodit će odgajatelj koji ima dodatno obrazovanje iz talijanskog jezika sukladno Pravilniku o vrsti i stupnju stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjem vrtiću (NN 133/97).

Namjena i vremenik programa

Program ranog učenja talijanskog jezika namijenjen je djeci u dobi od 3 godine do polaska u osnovnu školu. Program ranog učenja talijanskog jezika u pedagoškoj 2021./2022. godini započinje 01. rujna 2021. i traje do 30. lipnja 2022. godine.

Način vrednovanja programa

- Kroz dnevne, tjedne i tromjesečne valorizacije
- Praćenjem bitnih zadaća iz Godišnjeg plana i programa rada vrtića za 2021./2022. pedagošku godinu
- Putem evaluacijskog upitnika za roditelje
- Kroz mjesecne dogovore s odgajateljima
- Putem suradnje s Agencijom za odgoj i obrazovanje – savjetnicom za područje engleskog jezika

7.4 Kraći specijalizirani programi ranog učenja talijanskog i engleskog jezika

Kraći specijalizirani program ranog učenja talijanskog i engleskog jezika provodit će se u vrtiću Lovran, a kraći specijalizirani program ranog učenja engleskog jezika u vrtiću Veprinac.

Cilj programa

Osnovni cilj ovih programa je upoznavanje djeteta sa stranim jezicima kroz igru i zabavne aktivnosti i razvijanje interesa za učenje engleskog ili talijanskog jezika.

Obilježja programa

- Organizacija poticajnog okruženja (unutarnjeg i vanjskog) na način koji potiče dijete na učenje talijanskog ili engleskog jezika
- Osigurati individualni pristup svakom djetetu uvažavajući različitosti, a radi stvaranja osjećaja poštovanja i prihvaćenosti
- Omogućiti djetetu različite spoznaje u skladu s izraženim interesima
- Usvajanje engleskog i talijanskog jezika kroz igru

Nositelji programa

Kraće specijalizirane programe ranog učenja talijanskog i engleskog jezika provodit će odgajatelji koji imaju dodatno obrazovanje iz talijanskog odnosno engleskog jezika sukladno Pravilniku o vrsti i stupnju stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjem vrtiću (NN 133/97)

Namjena i vremenik programa

Kraći specijalizirani programi ranog učenja talijanskog i engleskog jezika namijenjeni su djeci u dobi od tri godine do polaska u osnovnu školu. Programi će se provoditi od studenog 2021. do 31. svibnja 2022. godine jednom tjedno u trajanju od 45 minuta. Kraći specijalizirani programi tijekom ove godine provodit će se sukladno trenutnoj epidemiološkoj situaciji.

Način vrednovanja programa

- Vršenjem analiza planiranih i realiziranih zadaća
- Praćenjem napredovanja djece uz pomoć upitnika – lista za praćenje
- Provođenjem stručne refleksije – radni sastanci odgajatelja i članova stručnog tima
- Uključivanjem djece i roditelja u vrednovanje programa (intervjui, upitnici)
- Putem suradnje s Agencijom za odgoj i obrazovanje – savjetnicom za područje engleskog i talijanskog jezika

8 PROGRAMI ZA RODITELJE

8.1 Rastimo zajedno Klub očeva

Cilj programa

Cilj programa je stvaranje poticajnog i osnažujućeg okruženja u kojem očevi sa stručnim voditeljicama/voditeljima i s drugim očevima stječu nova saznanja o ulozi oca u ranom djetinjstvu i promicanju djetetovog razvoja, promišljaju vlastitu očinsku ulogu, na temelju spoznaja proizašlih iz znanstvenih istraživanja i vlastitog iskustva, razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje očinstvo te upoznaju bolje sebe u ulozi oca, razmjenjuju informacije i podršku u ostvarivanju očinske uloge. Kroz ovaj program posebnu pažnju želimo posvetiti ulozi oca u ranom djetinjstvu jer znamo da je ona isto važna, iako je majčina češće u središtu pažnje. Nova znanstvena otkrića pokazuju kako očeva uključenost, osjetljiva podrška i poticaj u prvim godinama djetetovog života daju jedinstveni doprinos djetetovom dugoročnom psihosocijalnom razvoju.

Nositelji programa

Program provode posebno educirani odgajatelji i stručni suradnici. Voditeljice su licencirane za vođenje radionica.

Namjena i vremenik programa

Program je namijenjen očevima djece rane i predškolske dobi. Provodi se jednom godišnje (ovisno o potrebi, interesu roditelja, organizacijskim mogućnostima, a tijekom ove pedagoške godine provedba će ovisiti o epidemiološkoj situaciji uzrokovanoj epidemijom COVID-19). Sastoјi se od 7 radionica u trajanju od dva sata. Od 7 navedenih radionica, jedna radionica provodi se s majkama (partnericama očeva koji pohađaju Klub očeva) te jedna s odgajateljima.

Način vrednovanja programa

- Evaluacijske liste voditelja nakon održanih radionica
- Evaluacijske liste roditelja na početku i na kraju programa

9 PROJEKTI

Rad djece na projektima, ako ih se na primjeren način potiče i podržava, jedan je oblika prirodnog, integriranog učenja djece. Rad na projektima treba biti rad djece na projektu koji neizravno i diskretno potiče odgajatelj. To se po mnogo čemu razlikuje od rada odgajatelja na projektu u čijem ostvarenju sudjeluju i djeca. U radu na projektu djeca trebaju biti rukovođena vlastitim interesom, trebaju imati mogućnost odabira teme koju će tijekom određenog perioda istraživati, a uloga odgajatelja je da im pomaže u pribavljanju određenih resursa, da ih potiče na razmišljanje, rješavanje problema, raspravu, preispitivanje stavova itd.

Rad na projektu predstavlja sklop različitih istraživačkih aktivnosti djece koje odgajatelj treba dobro razumjeti kako bi djeci mogao osigurati primjerenu i pravovremenu podršku i na taj način poticati prirodan tijek razvoja aktivnosti i projekta u cijelosti. Pri to se mogu koristiti različite strategije promatranja djece i dokumentiranja njihovih aktivnosti. Različita dokumentacija koja nastaje tijekom projekta ima i mnoge druge namjene kao npr: poticanje djece na raspravu, prisjećanje djece na važne trenutke i ključne događaje vezane uz projekt, praćenje tijeka razvoja projekta, prezentacije roditeljima, drugim odgajateljima.

Razumijevanje načina na koji djeca u određenom trenutku razumiju određeni problem ili temu, predstavlja pravo polazište uključivanja odgajatelja u istraživačke aktivnosti kao i odabir primjerene

strategije podrške razvoju njihovih projekata. U 2021./2022. pedagoškoj godini na razini ustanove provodit će se projekti vezani uz teme kao što su:

- razvoj ekološke svijesti
- njegovanje tradicije kraja
- unaprjeđivanje zdravlja
- razvoj zdravih navika hranjenja
- razvoj demokratskog građanstva
- sigurnost djece na internetu
- razvoj socio-emocionalnih vještina.

Prateći interes djece po odgojnim skupinama provodit će se razni projekti tijekom cijele pedagoške godine za koje će odgajatelji osigurati materijale kojima će poticati djecu na daljnja istraživanja, a po potrebi organizirati i refleksije.

10 PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH DJELATNIKA VRTIĆA

Samo kontinuirano profesionalno obrazovanje i kontinuirano preispitivanje vlastite prakse svih odgojno-obrazovnih djelatnika odnosno profesionalnih suradnika mogu utjecati na njihov rast, odgovornost, autonomnost, otvorenost, fleksibilnost i kreativnost, a time i na promjenu konteksta u kojem se provodi rad s djecom i roditeljima odnosno na cjelokupno unaprjeđenje odgojno-obrazovnog procesa.

U skladu s tim, svim djelatnicima nastojat će se osigurati kontinuirano stručno usavršavanje i profesionalno učenje i razvoj. U skladu s mogućnostima poticat ćemo stjecanje novih znanja iz ranog predškolskog odgoja i obrazovanja, putem aktiva, stručnih skupova u organizaciji Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta, Agencije za odgoj i obrazovanje ili drugih nadležnih institucija. Način realizacije stručnog usavršavanja tijekom ove godine također će ovisiti o epidemiološkoj situaciji i većinom će se provoditi online putem. Stručno usavršavanje odgajatelja podrazumijeva istraživanje i mijenjanje osobne prakse, a to ovisi o osobnom angažmanu odgajatelja i stručnog tima i ima važne implikacije na njihov osobni profesionalni razvoj. Temeljem praćenja potreba svih odgojno-obrazovnih djelatnika u vrtiću se organiziraju usavršavanja koja provode stručni suradnici vrtića ili vanjski stručni suradnici kako bi se edukacija ciljano provodila u pravcu podizanja kvalitete rada i u skladu s potrebama koje izražavaju odgajatelji. Ove se aktivnosti planiraju u Programu stručnog usavršavanja koji je sastavni dio Godišnjeg plana i programa ustanove.

Unutar vrtića djelujemo na povezivanja svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa koji su spremni učiti, istraživati i mijenjati odgojnu i obrazovnu praksu i dijeliti svoja iskustva s drugima u zajednice koje uče.

Pored toga nastojat ćemo biti i dio šire profesionalne zajednice i aktivno sudjelovati u radu umrežene zajednice koja uči (s vrtićima u okruženju), stručnih skupova ne samo u zemlji nego i u inozemstvu te vršiti razmjenu iskustva i procjenu vlastitih postignuća.

11 OSIGURANJE KVALITETE

Jedno od temeljnih obilježja kvalitete je njezin stalni rast, stoga je obveza svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa stalno promišljati, raspravljati i evaluirati kvalitetu odgojno-obrazovne prakse te djelovati u smjeru njezina stalnog unaprjeđenja.

Razlikuje se unutarnji i vanjski sustav vrednovanja. Unutarnji sustav vrednovanja koja je za ustanovu iznimno značajna, podrazumijeva vrednovanje od strane dionika koji su direktno ili indirektno uključeni u odgojno-obrazovni proces (odgajatelji i drugi stručni djelatnici u vrtiću, djeca, roditelji). Vanjsko vrednovanje provode čimbenici izvan ustanove (refleksivni prijatelji iz drugih vrtića i akademske zajednice, NCVVO, instituti, MZO, AZOO, domaći ili međunarodni stručnjaci itd.).

Kriteriji vrednovanja i samovrednovanja vrtića trebaju ići u pravcu istraživanja i praćenja te stalnog inoviranja postojeće prakse. Kvalitetno vrednovanje i samovrednovanje sredstvo je za utvrđivanje postojećeg stanja, detektiranja problema, određivanje prioritetnih zadaća i pronalaženje rješenja za poticanje pozitivnih promjena. Proces vrednovanja i samovrednovanja provodit ćeemo obuhvaćanjem pojedinih segmenata i sustava u cjelini. Vrednovanje unutar ustanove vršit ćeemo od strane odgajatelja, stručnih suradnika, na sastancima stručnog tima, mjesecnim dogovorima s odgajateljima po objektima te odgajateljsko-zdravstvenim vijećima. Odgajatelji će voditi pedagošku dokumentaciju, izrađivati izvješća o radu i ispunjavati upitnike osobne evaluacije, temeljem kojih će se raditi zajedničke analize.

Vrednovanje odgojno-obrazovnog rada provest će se od strane roditelja na kraju pedagoške godine. Rezultate upitnika obradit će stručni tim, a rezultate prezentirati na odgajateljskom vijeću te u završnom godišnjem izvješću ustanove. Rezultati će predstavljati polazište za promišljanje i unapređenje odgojno-obrazovnog rada.